

Julehilsen fra Nationalt Videncenter for Læsning

*Vi glæder os i denne tid, så falder julesneen hvid ...
men Det' jul, det' cool, det' nu man hygger sig bedst.
Det' julebal i Nisseland, familiernes fest ... mens lygten
tændes klokken fire alt, det skal være aften med gevalt.*

Forestillinger fra forskellige tider og erfaringer smelter sammen i disse indledende strofer. Men i virkeligheden er det jo bare ord og sætninger på "papir". Eller er det? Sprog giver adgang til noget, der er langt væk og samtidig tæt på. De fleste har erfaringer med nogle af disse linjer, men ingen har helt de samme. Skriftsproget er forunderligt. Det binder os sammen og er samtidig personligt. Derfor er det altid fantastisk, når børn og unge opdager, at de kan møde nye verdener og udtrykke sig selv ved at læse, skrive og begå sig med sprog.

I dette julebrev skal I høre om, hvordan *der er noget i luften* hos os i NVL. Vi går nemlig et spændende år i møde, da vi skal i gang med at etablere et nyt videncenter om ordblindhed og andre læsevanskeligheder, ligesom vi skal drive et landsdækkende projekt om naturfaglig læsning. Vi kaster samtidig et blik tilbage på året, der gik, og fortæller om et par af de projekter, vi er i gang med.

Igen i år vil vi takke jer for den store opbakning, I giver centeret. Vi er glade for det gode samarbejde, vi har med jer alle.

Glædelig jul og godt nytår.

Lene Storgaard Brok
Centerleder

Forklar med sprog og skrivning

I Fredensborg Kommune har børnene taget [Sproggaven med i skole](#). For eksempel læser de nogle af de samme bøger i SFO og børnehaveklasse, som de kender fra dagtilbuddene. Det gør børnene trygge, når de skal lære nye begreber, at de har leget og talt om indholdet før. Når Pippi sætter skilte op, så gør eleverne det også. De sætter ord på det, der er i deres klasseværelser, og benævner den nære verden. Der er fokus på bøger og sproglige overgange fra dagtilbud til skole i et samarbejde mellem pædagoger og lærere i indskolingen.

På [Lolland skriver](#) de. Vi arbejder sammen med alle kommunens lærere i 5. klasse om at udvikle fif og ideer til, hvor-

dan eleverne kan blive mere skriftligt aktive i undervisningen. Det kan være små skrivepauser, at skrive instruktioner ned i fællesskab eller at beskrive billeder i læremidlerne, så man bedre forstår dem. Meldingerne fra klasserne er, at det er nemmere at deltage, når man har skrevet om tingene først. Det er nemmere at huske nye ord, og det er nemmere at vise sine forældre, hvad man har arbejdet med.

Naturfaglig læsning

Et nyt projekt er på vej. Vi skal fra 2022 i gang med et stort landsdækkende projekt om Naturfaglig læsning – at lære med tekster i naturfagsundervisningen. NVL står i spidsen og samler naturfagsundervisere og literacyeksperter fra alle seks professionshøjskoler om at udvikle naturfagsdidaktik med fokus på sprog og læsning. Naturfagernes tekster er svære og også meget anderledes end tekster i andre fag, så der er behov for at styrke elevernes udbytte af fagernes tekster.

Videncenter for ordblindhed og andre læsevanskeligheder

Vi skal også i gang med at etablere et nyt center, og det glæder vi os rigtig meget til. Der er et stort behov for at samle og sprede eksisterende viden om ordblindhed og andre læsevanskeligheder, fordi rigtig mange elever trænger til støtte. I 2022 går det forberedende arbejde i gang, så vi kan åbne i 2023. Vi skal bygge det nye center op om den viden og de erfaringer, der allerede findes, ligesom vi skal afprøve indsatser og udvikle ny viden. Og det med at samle og omsætte viden på feltet er vi faktisk godt i gang med. Vi udgiver meget snart resultatet af to store forskningskortlægninger om virksomhedsfulde indsatser målrettet [sprogforståelsesvanskeligheder/læsevanskeligheder](#) i indskolingen/på mellemtrinnet. Ligeledes er der det nationale projekt [Læsesucces for ordblind børn](#), som er i gang på andet år, hvor vi har webdoken [Mentor som bindeled](#). I kan derfor glæde jer til konkrete anbefalinger til gode indsatser på mange områder.

Hold øje med

Og så er der alt det andet, som I kan holde øje med. For vi har udgivet rigtig meget i det forgangne år. Kig en gang på de to vidensuniverser om [Læse-skrivestilladser til unge](#) og [Ordblindhed](#). Tjek vores webdoks, der handler om [mundtlighed](#), [sprogfitness](#) og [stilladsering](#). Lyt til vores podcast om [Spiljournalistik](#). Og gå ind på sitet [literacy.dk](#), hvor vi netop har udgivet et materiale om [skriveforskning og skriveundervisning](#) til glæde for alle, der er i uddannelse.

Så ja, der er noget i luften hos os. Vi siger tak for et godt 2021 og glæder os til 2022.